

Uchwała Nr SO.14.4012.229.2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 28 kwietnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Szydłowo za rok 2024
wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 roku, w osobach:

Przewodnicząca Monika Paczyńska
Członkowie: Marzena Węckowicz
 Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn.zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Szydłowo sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok 2024 wraz z informacją o stanie mienia Jednostki

opinię pozytywną

U z a s a d n i e

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii, było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Szydłowo za 2024 rok oraz informacja o stanie mienia Gminy (przedłożone tutejszej Izbie w dniu 31 marca 2025 r.).

Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na rok 2024 (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Szydłowo na lata 2024-2038 (po zmianach) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2024 r.

- I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu i część tabelaryczną.
1. W części opisowej przedstawiono realizację dochodów budżetowych, a w tym: dochodów z podatków i opłat lokalnych, udziałów w podatkach państwowych, dochodów majątkowych, pozostałych dochodów własnych, subwencji ogólnej, dotacji celowych, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, a także wydatków budżetowych z omówieniem wydatków majątkowych, w tym realizowanych z udziałem środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz Rządowego Funduszu Polski Ład, a także realizowanych w ramach funduszu sołeckiego. Ponadto wskazano stan zaległości podatkowych oraz czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. Przedstawiono dane o skutkach obniżenia górnych stawek podatków, udzielenia ulg i zwolnień oraz skutkach decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa. Przedstawiono również przychody i rozchody budżetu oraz stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2024 r.
 2. W części tabelarycznej przedstawiono m.in. dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, środki pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na 2024 rok i wydatki nimi finansowane, wykonanie planu finansowego środków z Funduszy Pomocy na rok 2024 oraz planu finansowego na zadania realizowane z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych w roku 2024, zestawienie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych gminie ustawami, realizację dochodów z tytułu kar i

opłat, o których mowa w art. 402 ust. 4-6 ustawy prawo ochrony środowiska oraz przeznaczenie tych środków na wydatki związane z ochroną środowiska.

3. Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich, czym wypełniono wymogi określone w art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
4. Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o zmianach dokonanych w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, co spełnia wymogi art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2024 rok oraz z danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Szydłowo za 2024 rok zamknął się nadwyżką w wysokości 907.240,36 zł, (przy planowanym deficycie budżetu w wysokości 5.596.553,42 zł), bowiem:
 - a) dochody zrealizowano w kwocie 93.735.253,07 zł, co stanowi 100,92 % planu, z tego:
 - dochody bieżące w kwocie 70.861.319,00 zł,
 - dochody majątkowe w kwocie 22.873.934,07 zł,
 - b) wydatki zrealizowano w kwocie 92.828.012,71 zł, co stanowi 94,27 % planu, z tego:
 - wydatki bieżące w kwocie 64.072.253,09 zł,
 - wydatki majątkowe w kwocie 28.755.759,62 zł.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących o kwotę o kwotę 6.789.065,91 zł, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W okresie sprawozdawczym Gmina zrealizowała przychody z tytułu zaciągniętego kredytu na rynku krajowym w wysokości 500.000,00 zł. Gmina Szydłowo dysponowała również przychodami z tytułu:
 - niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 1.294.330,17 zł, które zostały zaangażowane w realizację budżetu roku 2024 w kwocie 726.310,17 zł;
 - wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 5.065.956,42 zł, które zostały zaangażowane w realizację budżetu roku 2024 w wysokości 5.062.758,42 zł.

Rozchody budżetu zostały zrealizowane w wysokości 835.660,92 zł, w całości z tytułu spłat rat kredytów i pożyczek długoterminowych.

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 r.

3. Z przedłożonego sprawozdania, jak i ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosło 22.903.264,33 zł, co stanowi 24,43 % wykonanych dochodów. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.
4. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 Skład Orzekający ustalił, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 2.734.016,73 zł.

Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

5. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 należności na koniec 2024 roku wynoszą 4.160.512,69 zł, w tym zaległości 3.533.171,56 zł. W przedłożonym sprawozdaniu Wójt odniósł się do ww. zaległości oraz poinformował o działaniach podjętych w celu wyegzekwowania należnych dochodów. Wielkość zaległości na koniec roku 2024 w porównaniu z rokiem 2023 uległa zwiększeniu o kwotę 218.838,38 zł.

IV. Na podstawie przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że:

1. nie stwierdzono przypadków przekroczenia planowanych wydatków budżetowych;
2. wystąpiły przypadki, iż suma wykonanych wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) przekracza plan wydatków sklasyfikowanych w paragrafach: 4130 (rozdział 85513); 4260 (rozdział 80101); 4270 (rozdział 80101); 4300 (rozdział 01044, 90002, 90003); 4330 (rozdział 85508) o łączną kwotę 334.174,19 zł.

W ocenie Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Wójt otrzymał od Rady Gminy, a mianowicie:

- w § 15 pkt 2 uchwały budżetowej na 2024 r. Rada Gminy upoważniła Wójta do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku następnym jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i termin zapłaty upływa w roku następnym,
- w § 17 Rada Gminy określiła sumę 2.500.000,00 zł, do której Wójt Gminy mógł samodzielnie zaciągać zobowiązania.

Natomiast w uchwale Nr LXXIII/694/2023 Rady Gminy Szydłowo z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Szydłowo na lata 2024-2038 Rada Gminy upoważniła Wójta w § 3 ust. 1 do zaciągania zobowiązań:

- 1) związanych z realizacją wieloletnich przedsięwzięć do wysokości limitów określonych w załączniku Nr 2 do uchwały;
 - 2) z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których terminy płatności wykraczają poza rok budżetowy;
3. w okresie od początku roku do 31 grudnia 2024 r. dokonano planowanych wydatków przeznaczonych na zapłatę odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (§ 4560), kar i odszkodowań wypłacanych na rzecz osób fizycznych (§ 4590), kar, odszkodowań i grzywien wypłaconych na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych (§ 4600), oraz pozostałych odsetek (§ 4580) w kwocie 41.423,69 zł. W przedłożonym sprawozdaniu Wójt poinformował o przyczynach poniesienia przedmiotowych wydatków;
4. w sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok 2024 wykazano, iż dochody z tytułu opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych wynoszą 122.549,22 zł (rozdz. 75618 § 0480) oraz wpływy z części opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym wynoszą 33.504,95 zł (rozdz. 75618 § 0270), natomiast wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w wysokości 147.789,85 zł (rozdziały 85153 i 85154).

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach

wcześniejszych dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 30.526,66 zł. Zatem niewykorzystane środki z lat ubiegłych wynoszą 38.790,98 zł.

Na stronie 141 wskazano: „(...) Zatem środki z opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w danym roku budżetowym i w latach poprzednich będą powiększać planowane wydatki w budżecie następnego roku.”

Na dzień wydania niniejszej opinii w uchwale budżetowej Gminy Szydłowo na rok 2025 (po zmianach) nie planuje się w budżecie przychodów (§ 905) z niewykorzystanych w 2024 r. środków z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;

5. wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 3.106.980,60 zł (w tym § 0490 w kwocie 3.077.752,03 zł), a wykonane wydatki związane z finansowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosły 3.316.705,46 zł (rozdz. 90002).

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie 228.627,40 zł. Tym samym niewykorzystana w roku 2024 kwota dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi **18.902,54 zł**.

Należy zauważyć, że na koniec 2024 roku zaległości z tytułu niewpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynoszą 336.887,81 zł, a należności z tytułu naliczonych odsetek 116.398,74 zł. Zobowiązanie niewymagalne stanowi wartość 267.849,78 zł i dotyczy naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2024 rok wraz z pochodnymi, zakupu usług pozostałych (§ 4300 kwota 254.309,00 zł) oraz opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych.

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art. 6r ust. 2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399, z późn. zm.): „Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina wykorzystuje na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów, o których mowa w ust. 2a, 2aa i 2b, a także kosztów wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.”.

Zatem środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w 2024 r. Gmina Szydłowo zobowiązana jest zaplanować w przychodach budżetu roku 2025 (w § 905) i wykorzystać na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W części opisowej sprawozdania podano informację o zrealizowanych dochodach z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i wydatkach obligatoryjnych poniesionych na obsługę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (strona 107). Wskazane wydatki (o których mowa w art. 6r ust. 2 ww. ustawy) sumują się na łączną kwotę wydatków poniesionych na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (rozdz. 90002).

W opiniowanym sprawozdaniu nie podano informacji, czy z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi finansowano fakultatywne wydatki na: wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, utworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami oraz na sfinansowanie kosztów usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, tj. wydatki

o których mowa w art. 6r ust. 2a, 2aa i 2b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Stosownie do przepisu art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu gminy ujmuje się informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2-2c wraz z objaśnieniami.

Z powyższego można wnioskować, że w 2024 roku z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie finansowano wydatków na cele określone w art. 6r ust. 2a, 2aa i 2b ustawy o utrzymaniu porządku i czystości, co jednak w przedłożonym sprawozdaniu nie zostało objaśnione;

6. w załączniku Nr 11 do sprawozdania poinformowano o dochodach uzyskanych na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska (dz. 900 rozdz. 90019 § 0690) w wysokości 2.096.677,91 zł oraz wydatkach poniesionych na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w łącznej wysokości 930.704,45 zł, w tym w wysokości 16.000 zł jako dofinansowanie do budowy szczelnych zbiorników bezodpływowych lub wymiany nieszczelnych zbiorników bezodpływowych (rozdział 01044 „Infrastruktura sanitacyjna wsi” § 6230 „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych”.

Z dokumentów będących w posiadaniu Izby wynika, iż Rada Gminy Szydłowo podjęła uchwałę Nr XXXV/310/14 z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie przyjęcia regulaminu dofinansowania ze środków budżetu Gminy Szydłowo budowy przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych dla istniejących budynków mieszkalnych. Na podstawie informacji zamieszczonych w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Szydłowo, Skład Orzekający ustalił, że w dniu 19 czerwca 2024 r. Rada Gminy Szydłowo podjęła uchwałę Nr III/30/2024 w sprawie zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Szydłowo na budowę lub zainstalowanie zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe. W § 3 uchwały Rada postanowiła: *„Traci moc uchwała nr XXXV/310/14 Rady Gminy Szydłowo z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie przyjęcia regulaminu dofinansowania ze środków budżetu Gminy Szydłowo budowy przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych dla istniejących budynków mieszkalnych.”*. Natomiast z postanowień § 4 wynika *„uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego i obowiązuje do dnia 31 grudnia 2024 r.”*.

Do dnia wydania niniejszej opinii Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Poznaniu nie została przedłożona uchwała Nr III/30/2024 Rady Gminy Szydłowo z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Szydłowo na budowę lub zainstalowanie zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe.

W przychodach budżetu roku 2024, w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu wpływów z opłat i kar za korzystanie ze środowiska kwocie 5.456,03 zł. Jednocześnie na podstawie dokumentów zgromadzonych w tut. Izbie Skład Orzekający ustalił, że środki z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska, które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich w wysokości 1.171.429,49 zł zostały zaplanowane w przychodach budżetu bieżącego roku w § 905 i przeznaczone na finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wynikających z ustawy Prawo ochrony środowiska.

- V. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach

publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2024 roku.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Monika Paczyńska

Pouczenie: Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej uchwały.